

Путеви слободе

50. Битеф: „Само моје”, аутори Ана Дубљевић и Игор Коруга, Станица – Сервис за савремени плес и „Слобода је најскупља капиталистичка реч”, ауторке Маја Пелевић и Олга Димитирјевић, Битеф театар

Аутор: Ана Тасићуторак, 04.10.2016. у 21:10

Сцена из представе „Само моје” (Фото: Владимир Опсеница)

„Само моје” аутора и извођача Ане Дубљевић и Игора Коруге су интимна, концептуално плесна представа изузетно вредна због упадљиве аутентичности и, у овој мери ретке, сценске искрености, које изражавају борбу са безнађем. Скоро да се читава радња одвија унутар једне кутије, симболичког простора ограниченог кретања, стешњеног, затвореног (сценски простор Синиша Илић). Схватато га као израз сабијеног простора животног деловања, свакодневне осуђености на укљештеност између зидова, на копрцање унутар наметнутих граница. Извођачи су исто обучени, у фармерке и тамне дуксеве са заштитном капуљачом, што можемо тумачити да су они сценски израз једне особе, у времену дилема, борбе са собом, разломљеног сопства.

На почетку представе, они дуго, болно једнолично лупају главом о зид, можда симболички почињући да га испитују, траже рупу, излаз. Затим та почетна приљубљеност за зид одлази у пужење, тетурави ход четворношке, који разумемо као прелазну фазу на путу до симболички усправног, људског, достојанственог хода. За то време актери изговарају речи и реченице које одражавају узроке и последице опште друштвене апатије, од незапослености до презапослености, од немаштине до богатства, од друштвених неправди, свеприсутних корупција до личних емотивних проблема.

Осветљење се симболички мења у складу са фазама борбе са депресијом. Побољшање стања свести се одражава и у убрзању физичких покрета, до коначног усправљања, хода, изласка из кутије и симболичке комуникације са публиком, светом. Након изласка, Коруга нам дели папире са различитим порукама, након што је почео да их прво лепи по сцени (ми смо, на пример, добили поруку на енглеском, „I am cracking down“! (Распадам се!). Схватимо их као симболички чин ослобађања од „само мојих“ слабости, несигурности, брига. Када их запишемо, вербализујемо, као да их избацимо из себе, на путу су за ђубриште, гробље укопаних демона.

Затворена кутија ипак није херметично затворена, излаз постоји, ограничења је могуће пробити, зидове развалити. Тако се „Само моје“ завршавају са јасном поруком, ослобађајуће, оптимистично, на излазу, под снопом светлости. Мрачна фаза је напуштена и време је за нове почетке.

И представу „Слобода је најскупља капиталистичка реч“ изводе њене ауторке, Маја Пелевић и Олга Димитријевић, драматуршкиње и перформерке које су ишле на истраживачки пут у Северну Кореју, чија је политика полазиште и оквир извођења. Продукција је формално и тематски згодно уклопљена у програмску целину 50. Битефа, нашла је одговарајуће место у групи предавања-перформанса, са представама „Јашући облак“, „Soft Machine“ и „Kantor Downtown“.

На пољу предавања-перформанса које, уопштено посматрамо, не ценимо много као позоришни жанр због базичног одсуства разгрантијег сценског језика, ова представа се високо котира. Другим речима, једна је од најбољих које смо имали прилике да видимо, због наглашене (само)пародичности, комички упакованог критицизма према свакој власти и друштвеним стереотипима генерисаним у медијима. Игра је базирана на треш приступу, врло огољеном и нимало естетизованом. Комуникација извођачица са гледаоцима је изузетно жива, највише се изражава у продаји сувенира наводно прикупљеним у Северној Кореји, за новац који ће наводно отићи народу те земље. Ова трговина нас је подсетила на Полешовог „Пабла у Плусфилијали“ приказаног на 39. Битефу, представу такође утемељену у трешу, али у једном естетизованијем виду (и тамо су актери продавали публици разне којештарије за неко сумњиво „више добро“). Такође смо тај поступак разумели као пародирање сродних решења у раду „друштвено ангажованих“ позоришних аутора, на пример Оливера Фрљића.

Полазећи од мултимедијалног представљања географских, историјских, политичких, културних, гастрономских особености Северне Кореје, Маја Пелевић и Олга Димитријевић доследно, дијалектички и (ауто)иронично истресају и комплексну проблематику неолибералних друштава. Бавећи се предностима и манама живота у том последњем комунистичком рају или паклу, ауторке прилично радикално одражавају глобалну друштвену кризу, безбројне напетости у данашњем свету крцатом хаотичним противуречностима.

AddThis Sharing Buttons